

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	6	Fél évre	8
Fél évre	3	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy óra	1
Egy óra	1	Egy szám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IN. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Ünnepelünk.

Debreczen, szept. 18.

Némuljon el e napon — írják, mondják, hirdetik hónapok óta — minden pártviszály, pihenjen egy napra minden ellentétes elv, melyek e nemzet boldogulásának útjait más más irányban látják, harcznak gondolatja, küzdelemn k vágya olvadjon fel e napon a szent emlékezésben s a béke tegye magasztossá, a nyugalom fenségessé, egymás szeretete tegye méltóvá a mi ünnepünket ahoz, akinek neve imádságunk, emléke multunk büszkesége, szelleme jövőnknek reménye.

Hirdetik hónapok óta. És a magyar nép ünnepel. Legendás időknek emléke feledtetni vele a sivár jelent, arczán kigyul pillanatra a szép virág, a lelkesedés tűzsinű rózsája, mit a nagyapák átéltek, mit a fiak tőlük mesélni hallottak, az mind, mind eleven kép lesz, mely lényöket kiragadja a hétköznapiságból, a ragyogó szemek előtt megelevenedik a mult, a tespedés a nemzeti rothadás korszaka, amikor a magyarnak már a sir és a szemfedő készült, és látják az apostolt, a ki szavának lángostorával felkorbacsolja az elalélt nemzetet, látják a nemzeti hőstettek csodás ragyogását, — utána a nemzeti bukás rémes éjszakáját és a lelkek érzik, hogy a mi e korból fény, vigasz, erő kisugárzik, annak forrása egyetlen férfiú és a magyar nép imádkozva leborul e nagy férfiú százados emléke előtt.

Nincsen a mi ünnepünkben pártviszály, harcznak gondolatjától, küzdelemnek vágyától tisztult a mi imánk . . . Édesatyánk, Kossuth Lajos elégedetten tekintesz-e reánk ?

*

Ez az ünnep a magyar nép ünnep. A magyar nemzet nem ünnepelhet, azt tiltják bizonyos gyöngéd tekintetek. Ezeknek a gyöngéd tekinteteknek a hivatalos neve: lojalitás. Ez a lojalitás pedig az a fátyol, melyet arczára huznak a magyar nemzetnek, valahányszor az a szégyen pirjától ég.

Sokszor használták már ezt a fátyolt és a magyar nemzet sorsának fehér kezü intézői még mindig szívesen babrálnak vele. Most is elővették. Most is az arczunkra huzták.

Mi azonban ünnepeltünk. Az ablakokban kigyultak az emlékezés mécseseinek ezrei. Templomban voltunk. Hálát adtunk a multért, könyörögtünk a jövőért s áldottuk emlékét a legnagyobb magyarnak. Ünnepi beszédek hallgattunk. Esküdtünk a mult hűségére, a jövőnk munkálására. Lelkesedtünk. Hanem az a fátyol mégis csak az arczunkra volt huzva! És az a fátyol nomályt vetett a mécses ezreinek világosságára, ránehezedett a lelkünkre, az imádságunkra és a lelkéből sóhajt fakasztott, mely némán szállott a mi istenünkhöz hangos könyörgésünk nyomán.

Nem zúgolódtunk, nem tüntettünk, de a lelkünkben éreztük, hogy az ünnepelésünk nem teljes. Hangos szóval senkit meg nem vádoltunk, erővel ünnepelni senkit nem kényszerítettünk, de fájt látnunk az ellentétet a magyar nép lelkének ünnepi fensége s a hivatalos magyar nemzet rideg hétköznapisága között.

Nem zúgolódtunk hangos szóval, néma sehajunkban azonban benne sirt az évtizedes keserv, hogy mi mindig feledünk másnak, de sohasem felednek nekünk.

*

Édes atyánk, Kossuth Lajos, elégedetten tekintesz-e reánk ? Reánk, ünnepelő, nevedet imába foglaló, emlékedet áldó hű magyar népedre, kié volt nagy lelkednek minden dobbanása.

Hisz ez a nép most is a régi. Ugyne az a lelke, lelkének ugyanaz az álma. Lelkét nem rontotta meg évtizedeknek aknamunkája, lelke ideálját hiven őrizgeti s folyton erősíti a te emlékednek éltető hevénéi.

Te tudod azt, hogy nem e nép az oka, ha nem egészen teljes a mi ünnepelésünk, te tudod azt és te úgy szerettél minket, hogy égi hazádban is velünk sajog lelked, látva és megértve a mi néma keservünket.

Vajha a te örökké ragyogó szellemed ez időtől még teljesebb mérvben tündökölné előttünk, hogy erősítve a gyávákat, merészekké téve a bátrakát, elérjük végre az időt, a mikor a te hű magyar néped örömmünnepe nem ejt foltot többé a nemzeti gyávaság!

Boross Lajos.

Debreczen ünnepe.

Magasztos és lélekemelő volt az az ünnepély, melyet Debreczen polgársága rendezett Kossuth Lajos emlékének.

A tegnapi napon egygyé olvadt e város lakossága, ledőltek a pártok és felekezetek közötti válaszfalak, tuláradó lelkesedéssel hódolt mindenki a legdicsőbb, a legnagyobb magyar, Kossuth Lajos emlékének.

Megdobbant a tegnapi napon minden ember szíve, hódolattal, kegyelettel és lelkesedéssel adózott annak a dicső férfiú emlékének, kinek neve ma már fogalom, kinek nevéhez egy sokat szenvedett nemzet ujjászületése van kötve.

A kegyelet ünnepe volt tegnap, Kossuth dicső emlékének áldozott e város kicsinyje nagyja már kedden este, mikor fényár borította be a várost.

Hatalmas, gyönyörű volt a kivilágítás, csak az igazi lelkesedés, a mélyen átértett kegyelet varázsolhat elő olyan tündéri látványt.

És méltó folytatása volt tegnap szerdán délelőtt az a diszközgyűlés, mely a városháza nagytermében lefolyt.

Szebben, kegyeletesebben, méltóbban nem lehet Kossuth Lajos emlékének adózni, hálánkat a nagy férfiú iránt leróni, mint a hogy itt történt. Puky Gyula főispán kivirta tegnapi szereplésével e város polgárságának tiszteletét, szeretetét. Ő, a kormányhatalom egyik főképviseelője, mint főispán, fenkölt szavakkal méltatta Kossuth Lajos érdemeit, hallhatatlanságát. Főispáni székéből nemzeti multunk ilyen nyílt dicsőítését még nem hallottuk. Szavai emlékezetesek maradnak és példakép fog szerepelni azok előtt, kik elég kishitűek nemzeti multunk nagyjait megtagadni, köztük a legelsőt, a legnagyobbat: Kossuth Lajost.

Visszhangra is találtak szavai nyomban ott a diszközgyűlésen, mert mikor elhangzott ajkáról a kijelentés:

„ . . . a közgyűlés nem fogja tőlem megtagadni annak a feltevését, hogy a hazafias kegyelet érzelmeinek legalább egyszerény szikrája még egy főispán lelkében is megél, — olyan tapsvihars riadó éljen zugott végig a termen, hogy a főispán perczeig nem tudta folytatni gyönyörű, hazafias beszédét.

Ünnepelt hát Debreczen, a hivatalos város és a polgárság együttesen. Méltó volt

az ünnep e nemes város polgáraihoz és méltó a nagy, a dicső férfi emlékéhez.

A kivilágítás.

Az ünnepély kedden este a város kivilágításával kezdődött. Szokatlan elevenség, nyüzsgés, forgás volt már a délutáni órákban. Különösen a főtéren hallázmott a sok ember.

A házakon, fő utcán, mellékutcákon hatalmas nemzeti színű trikolorok lengtek alá, jelezve, hogy Debreczen polgársága ünnepet ül. A házakon hatalmas drapériák, díszítések, az üzletek kirakatai Kossuth képekkel, Kossuth szobrokkal, mindlélekemelő látványt nyújtottak. Hat óra tájba, ahogy a városra ráborult a szürkület, megkezdődött a kivilágítás. A főtéren megszűnt a közlekedés, a helyivasut nem járt, a kocsik a mellékutcákon közlekedtek, szabad volt a tér, csupán az ezrekre menő beláthatatlan embertömeg hullámzott le és fel az utcákon.

Kévéssel hat óra előtt vonult végig a főtéren előbb az Egyetértés zeneegylet, majd később a városi zeneegylet. Utánok az egyesületek, testületek, igyekeztek a kollégium felé, hol a gyülekezés volt.

Hat óra után már fényárban uszott a város. Minden ház erkélyén, ablakán apró mécsesek, gyertyák tüze lobbant fel. Különösen a főter nyújtott gyönyörű látványt. Fél hétkor megkezdődött a városháza kivilágításra. Hatalmas fényáradat terjedt szét a városháza falait behálózó vas csöveken. Huszonkétezer láng szórta szét vakító fényét.

A városháza előtt négy lámpaoszlop serpenyőjében nagy lángok nappali világos ságot terjesztve lobogtak.

A városházán két oldalt két-két lángcsillag között az ország czimere lángolt. A falak peremén ezer meg ezer lángnyelv kigyóvonalai villogtak. Olyan volt a székház homlokzata, mint egy gyémántkoszorúval ékesített tüzkorona.

A közönség itt állandóan sűrű sorokban hullámozott fel s alá.

Pompás volt a színház, melyet apró zászlókkal, nagy lobogókkal, czimerekkel és tölgyfalombokkal díszítettek. A nemzeti színű sátor alatt világító példázatos kép ragyogott. Az ország nemtője baloldalt kőtáblán mutatja a két évszámot: 1802--1902. Jobbról derék magyar anya gyermekeinek a történet könyvét olvassa. A kép közepét lobogó oltároszlop foglalja el. Fölötte lebeg Kossuth képe anygalkák között s Kossuth-felé bájos leányasszony nyújtja a pálmaágat. Gyönyörű színházi festő szép alkotása ez a kép.

A színház csucsáról villamos fény tűzött le fehér ragyogással, vibráló fényével besugarozva a Kossuth-utca és a Batthyány-utca jókora részét.

A városházán és színházon kívül meglepő fényvel világított ki a Kereskedő Társulat. Az akadémia székháza gyönyörű fényben uszott. A Hungária épületének első emeletén a kereskedelmi csarnokok, második emeletén a Hazai biztosító társulat állított fel pompás transparenteket. A Hungária kávéház is igen szépen volt kivilágítva. A presbiterium, a Tisza palota, a Biedermann ház, a törvényszék s más középületek is nagyon szép látványt nyújtottak. Festői látványt nyújtott Bakonyi Samu képviselő lakása is.

Az üzletek között a Boros Testvérek, a Neumann M. cég, Márkus sörcsarnoka, Csanak és Geréby üzleteinek kirakatai terjesztettek ragyogó fényességet. Némelyikben szimboliztikus kép- és szoborcsoportozatok is voltak.

Az összes mellékutcákon kivilágított

ablakokat lehetett látni csak. Mindenütt nagy fény és ragyogás, az arcokon lelkesedés és az örömmamor kifejezése.

A kollégium udvarán gyülekeztek a testületek, hogy lámpionos menetben vonuljanak a kijelölt utcákon a városház elé.

A menet ebben a sorrendben állott fel:

1. Lovasrendőrök. 2. Rendőség. 3. Egyetértés zenekara. 4. A 13 negyvennyolcas honvéd. 5. Városi tisztviselők. 6. A rendezőség. 7. Főiskolai ifjuság. 8. Csizmadia ipartársulat. 9. Függetlenségi kör. 10. Iparos-kör. 11. Iparos ifjuság. 12. „Zion” betegsegélyző egyesület. 13. Kereskedő ifjuság. 14. Kereskedő társulat. 15. Egyesített dal-egyletek. 16. Kőműves ipartestület. 17. M. á. v. fűtőház. 20. M. á. v. műhely. 21. M. á. v. osztálymérnökség. 22. M. á. v. „Szárnyaskerek” asztaltársaság. 23. M. á. v. szertár. 24. 25. Pinczér ifjuság. 26. Timár társulat. 27. Vendéglősök ipartársulata. 28. Városi zeneegylet zenekara.

Félhet óra tájban megadtak a tüzoltók a jelt a lámpionok meggyújtására. Het óra előtt öt percetel hangzott fel a kürtző másodsor. Ekkor megindult a menet négyes sorokban lassu lépésekkel. A lámpionos menetet a Kossuth-nóta s más hazafias dalok éneklése mellett haladt a főtéren, Hunyadi-utczán a pályaudvarig s ott a népkertet megkerülve a Deák Ferencz utczán keresztül a városháza előtt állott meg folytonos éljenzés és üdvívalgás között.

Itt az egyesült dalegyletek a tüzoltók elkerítette helyen Mácsay Sándor főiskolai énektanár vezetése és az Egyetértés zenekaranak kísérete mellett elénekelték a Hymnuszt, majd a Szózatot és a Tavasz elmúlt kezdetű dalt. A zenekar meg előadta a Kossuth dalokból összeállított egyveleget. Ezután a lámpionos menet, mely ezernyi ezer apró színes, ide oda himbált fényrózsáival pazar látványos része volt az estének, rendben eloszlott.

Este 10 órakor ismét sötét volt a város. A lakosság azonban nem tért pihenőre, mindjárt csoportokba verődve jártak be az utcákat mindenfelé hazafias dalokat énekelve.

Hálaadó Istenitiszteletek.

Tegnap Szerdán reggel harangok zúgása jelezte, hogy ma van az ünnepi nap, ünnepi ruhába öltözött emberek jártak keltek az utcán.

8 órakor reggel hálaadó istenitiszteleteket tartottak minden templomban.

A kistemplomban Kiss Albert, a Kossuth utcai templomban Mitrovics Gyula, az ispotálytemplomban K. Tóth Kálmán. Hálaadó istenitiszteletet tartottak még ezeken kívül a róm. kath. templomban, az izr. templomban, hol Krausz Vilmos főrabbi mondott hazafias szép beszédet.

Reggel 9 órakor volt a főistenitisztelet a ref. nagytemplomban.

A városházánál gyülekeztek a hatóságok, a testületek, egyesületek.

Kévéssel 9 órakor indult el a több száz főből álló menet. Elöl díszbe öltözött vármegyei és városi hajduk, utánuk diszmagyarban a főispán, a polgármester, a tanács tagjai, Bakonyi Samu, Benedek János, Kovács Gyula képviselők, Szabó Kálmán kamarai elnök, Szücs Miklós törv. elnök, Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyző, Lesztán Adorján közjegyző, Szinay Gyula, Mayer Emil, testületek, egyesületek.

A nagytemplomaan az összes dalegyletek Mácsay Sándor karnagy vezetésével a Papp Zoltán „Kossuth Hymnuszt” énekeltek, majd Dicsőfi lelkész mondott magas szárnyalású szép imát. Az istenitisztelet végén a

dalárdák a közönséggel együtt a Hymnuszt énekeltek.

A diszközgyűlés.

A templomból a városházára mentek, hol a diszközgyűlés volt.

Fél tizenegy órakor kezdődött a diszközgyűlés, de már 10 órakor nem volt hely a teremben. Zsufolva volt teljesen, a karzatot hölgy közönség foglalta el, a folyosókon is szorongtak az emberek.

Festői látványt nyújtott az ünnepi fekete ruha között a sok csillogó diszmagyar.

Pont fél tizenegy órakor lépett a terembe Puky Gyula főispán kíséretével és helyet foglaltak az elnöki emelvényen. A főispántól jobbra ült Simonffy Imre és Bakonyi Samu, balra Komlóssy Arthur és Abraham László.

Pillanat alatt megszűnt a moraj, ahogy Puky Gyula főispán alakja felemelkedett. Siri csendben, általános és mély figyelem közepette nyitotta meg a gyűlést a következő szép beszéddel:

Tisztelt közgyűlés! A midőn a törvényhatósági bizottságnak ez ünnepélyes közgyűlésen szép számmal megjelent tagjait meleg érzeléssel üdvözölöm, bizonyára felesleges a napirendre kitűzött rövid tárgyszorozatot mély jelentőségére utalnom. Ünnepre gyűltünk egybe, a melynek napja a naptárban mines veres betűkkel jelezve, sem a törvénykönyvben nemzeti ünnep gyanánt beiktatva, a mely napon ünnepi dísz ölmégis az egész ország. Ünnepet ül e hazának minden gyermeke, ifju és agg, szegény és gazdag, itt es a tengereken túl, a kised nadas hazában es a fényes palotában egyaránt, ünnepet ül nemcsak a mi ezer évet élt edes hazánk, egyik legnagyobb fiának hanem minden idők legnagyobb alakja, egyikének: Kossuth Lajosnak emlékére. Debreczen város törvényhatósága autonom jogánál fogva elhatározta, hogy ebben a törvényes minőségben kívánja Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját megünnepelni s a midőn én a közgyűlés eme határozatának végrehajtásául a közgyűlést kötelességszerűen a mai napra összehívtam, az ünnepi közgyűlésen pedig az elnöki széket elfoglalom: teszem ezt abban a reményben, hogy a törvényhatóságnak e kegyeletos ünnepén, ha abból én is a magam számára részt kérek, a közgyűlés nem fogja tölem megtagadni annak felletevését, hogy a hazafias kegyeletérzelmeinek legálább egyszerűszen szikrája még egy főispán lelkében is megél. (Hosszszantartó éljenzés és taps.) Megjegyentem tehát, hogy szívem belső ösztönét követve, együtt ünnepelem e napot azokkal, akikhez amugy is a hivatalos es nem hivatalos érintkezés reám nézve anynyira becses kötelelés csatol.

Eljöttem, mert tudom, hogy ez az ünnep sem az egyik, sem a másik politikai pártnak nem külön ünnepe s mert hiszem, hogy a politikai pártok egyike sem akarja ezt az ünnepet külön pártczéljainak eszközzéül felhasználni, vagy a maga külön programjába vágó politikai nyilatkozattételek szinterévé avatni, hanem a Kossuth nagy emlékéhez s az ünnep magasztosságához méltóan Debreczen törvényhatóságának férfias higgadságához illő méltósággal es abban a keretben kívánja azt megtartatni, hogy azon a bizottság minden tagja, politikai pártkülönbség nélkül, szive hazafias sugallatát követve, részt vehessen.

Az a nemzet (nem én mondom ezt először) mely nagy fiainak emlékét megbecsüli, magát becsüli meg, vagyis azt a kort

és nemzedéket, a mely nagyjait szülte. Nagy embereket csak nagy korszakok szülnék s ezért, a midőn hazafias kegyelettel hajlok meg a Kossuth Lajos emléke előtt, ugyanakkor és talán először ugyanazt a kort és nemzedéket ünneplem, a mely Kossuthnak létet adott és öt vállaira emelte, azt a kort a melynek szemlélésénél Kossuth emlékezetes szavaival élve leborulok a nemzet nagysága előtt. Kossuth lángszavai bizonytalannal hangzottak volna el, ha termékeny talajra nem találnak vala, ha a nagy eszmék és nagy elhatározások csirája nem él a nemzet köztudatában s ha a szabadságra való törekvés ösztöne nem hevíti a nemzet fiainak lelkét.

Amde ki tudja, hogy meddig szunyadtak volna ezek a nagy eszmék és nagy elhatározások a hazafiak keblébe rejtve, s meddig selymelt volna a szabadságvágy szikrája, a háromszáz év óta folytatott, de már-már kialvának indult küzdelmek hamvai alá temetve, ha Kossuth nagy szelleme lánggra nem lobbantja őket?

A gondviselés választotta ki őt, a legméltóbbat arra, hogy a nemzet közakaratainak hű tolmácsa s elhatározásainak végre hajtója legyen, őt, a kinek lángoló hazaszeretete athatotta a nemzet minden rétegét, őt, a ki szíve minden dobbanásával a hazát — csakis a hazát szolgálta — őt, a kinek szavára lehullott a jobbágy kezéről a szolgaság bilincse, szabaddá lett a föld, a munka, a lelkiismeret, a szószerk, a gondolat és a sajtó — egyenlővé lett jogokban és kötelességekben a hazának minden gyermeke, az ősi alkotmány a népképviseleti rendszer alapján új közbizalmat nyert, a kormányzás felelős miniszterium kezére bízott s eként a közéletnek jóformán minden köz és maganjogi viszonyaiban a reformok hosszú sorozata jutott érvényre, az 1848-iki törvények során. És mindeme nagy alkotások Kossuth Lajos nagy nevéhez vannak kötve, mindezekben az ő intéző kezének eltörölhetetlen nyomaira találunk, mindenhol az ő nagy szelleme volt a vezető szövegnek, melynek messzevilágító fénye megmutatta az utat és örök dicsőséget hintett reá.

1848. után egy hosszú gyászos korszak borult a mag ar hazára, melynek viharai egy időre elsodortak ősi alkotmányunkat, szabadságunkat, ezekkel együtt Kossuth nagy nevét is. Am hagyjuk ma érintetlenül azt a gyászleplelt, mely ezt a korszakot takarja, ne zavarja a ravatalnak, sirhantoknak és a hegedő sebeknek látása e magasztos ünnepély derűsebb hangulatát. Bizzuk a gyászos idők eseményeinek s Kossuth Lajos e korbéli szereplésének megírását egy későbbi kor objektív történetírójának tollára. Ez a nemzedék, a mely ma él, a mely még ma is a Kossuth nagy hatású szereplésének varázslata alatt áll, sokkal közelebb van hozzá, hogy sem tettei felett elfogulatlan ítéletet mondhatna.

Egy kötelesség elől azonban nem zárkozhatunk el, a történelmet nem hamisíthatjuk meg, Annak ugyanis, a ki Kossuth Lajos korát és a mi korunk történetét fogja megírni, még egy adatra van szüksége, hogy művét befejezhesse, arra, hogy a nemzet leróttá jartozását Kossuth Lajos iránt. És lefogja róni azt a legdrágább jutalommal a melyet nagy fiának, eltörölhetetlen érdemeiért örök halála jeléül adhat: a nemzeti kegyelet önkéntes adóját. Ezt a tartozást kívánja Debreczen város törvényhatósága Kossuth Lajos elenyészhetlen érdemei iránt leróni, a midőn a kegyelet és hála legnemesebb érzelmeiből font koszoruját a történelem nagy tárházába leteszi.

Ennek az elnöki megnyitónak szük

kerete, tisztelt közgyűlés, nem engedi, hogy tovább szőjsem Kossuth Lajos nagy emlékéhez fűzött gondolataim fonálát, mielőbb át kell engednem a szót, a közgyűlés nálamnál hivatottabb — ünnepi szónokának. Csak még egy pár rövid mondani valóm van.

Azóta hogy Kossuth Lajos utolsó szava elhangzott e haza szent földjén, egy fél századnál hosszabb idő telt le. Rövid idő a világtörténelemben, de reménydus hazánk történetében.

A midőn e félszázados korszak derekán egy hosszú sivar tél után lassanként engedni kezdett a dermedtség jégkerge, — amidőn a 48 utáni események drámájának visszhangja is elnémult s a midőn a szabadságharc hőseinek sirhantját már új remény zöld leple borította be, az ágyék elhangzott dörgését a jog és törvény fegyvereinek küzdelme váltotta fel. És ez a küzdelem sem volt kevésbé dicsőségteljes, mert e küzdelem során a nemzet visszanyerte ősi alkotmányát, vissza a szabadságnak mindama mértékét, melyet részere az 1848-iki törvények biztosítottak; azt a fájdalmas meghasonlást pedig, melyet az 1848 után lezajlott gyászos események a nemzet és uralkodója közé ékeltek, az őszinte kiengesztelődés követte, ama szent frigy és fogadalom révén, a melylyel a nemzet Szent István koronáját uralkodójának fejére helyezi.

Es mit látunk ma? Hónapok óta készült a nemzet Kossuth Lajos emlékének méltó megünnepléséhez, de nem hallunk a trón magasztaláról egyetlen zokszót, mely a Kossuth ünnepségek fénséges akkordjai közé kedvetlen hangulattal vegyülne. Am mit szabad ebből következtetnünk? Azt, hogy azoknak a keserű érzelmeknek, melyek a letűnt gyászos események nyomán fakadtak s melyek egyidőre az uralkodónak s népeinek szívét dermedtségben tartották, még emléke fölé is az örök feledés fátyola borult.

Hazafiúi örömmel tölti el ez a jelenleg lelkemet, mert ebben is a nemzet és koronás királya közötti kapcsolatnak újabb nyilvánulását látom,

Es éppen ez az, a mi a Kossuth-ünnepségek magasztosságának fényét és értékét emeli. A midőn tehát Kossuth emléke előtt a halás kegyelet igaz érzelmeivel hajlok meg, ugyanakkor mely hódolattal borulok le annak színe előtt, a ki Kossuth Lajos legnagyobb művének, az 1848-iki törvényeknek leghivobb és legalkotmányosabb öre, koronás királyom jószágos személye előtt. És én nemcsak mint hazamnak hű fia, de ugys mint uramnak hű szolgálja, méltóbb szavakkal nem nyithatom meg ez ünnepélyes közgyűlést, mint a haza és királya közötti szilárd kapcsolat jelképeül e fohással:

Eljen a haza!

Eljen a király!

Lelkes éljen, riadó tapsvihar volt jutalma a hazafias beszédnek, mely után Komlossy Arthur főjegyző felolvasta Kossuth Lajos Tivadarnak a főispánhoz intézett következő levelét:

Méltóságos Főispán ur!

Feledhetetlen, dicső emlékü édes atyám, Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulója alkalmából Debreczen város törvényhatósága által rendezendő emlékünnepre szóló hazafias meghívását lelkemből köszönöm. S egyuttal legmélyebb sajnálkozásomnak kell kifejezést adnom, hogy kötelesség diktálta halaszthatatlan elfoglaltságom miatt, csak igen rövid ideig időzhetvén forrón szeretett, édes szülőföldemen — nem lehetek szerencsés Debreczen város hazafias polgáraival

együtt ünnepelni meg a magyar nemzet ez örökfényes, dicsőséges nagy napját.

Fogadja Méltóságos Főispán ur legmélyebb tiszteletem és szives üdvözetem kifejezését, melylyel vagyok

Budapestben, 1902. szept. 16.

Kossuth Lajos Tivadar.

A levél felolvasása után dr. Bakonyi Samu képviselő lépett elő és a következő gyönyörű, mélyen átértett beszédet mondotta el:

Bakonyi Samu beszéde.

Tisztelt diszközgyűlés!

A hány templom, mindből idegyűltünk, hogy a mi megtartó Istenünknek hozzánk való kegyelméről bizonyosságot tegyünk ma ezen a helyen is, hol a hétköznapiak rendje szerint városunk közjáváért munkálkodunk. Mert miként mindenütt a hazában, ünnep vagyon ma a mi falaink között is, melyeknek minden köve annak a nagyságát hirdeti, aki nekünk száz esztendővel ezelőtt adatott, hogy nemzeti létünket egy új ezred évre szóló erővel ujja teremtette.

„Öh idő futós idő!

Esztendeink sasszárnyakon repülnek,

Vissza hozzánk egy se jó.

Mind a sötét chaos ölébe dülnek.“

Száz esztendő hatánap mesgyéjén ki ne érezné át az ujjászületes korát szárnyaló lelkével megelőző Csokonaink bánatos lantjának az elmulásról busongó hangjait?

De mi e napon a hallhatatlanságot ünnepejük! Magasztaljuk azt az időt, melyet Kossuth Lajos élete betöltött, melynek dicsősége mindig velünk marad, dicsőítjük azt az életet, melynek munkája a sötét chaos öléből bennünket napfényre hozott!

Öh bárha ajkainkra az ő szava szállna, bárha lelkem tüzet az ő izzó lelkének szikrája lobbantaná lánggra, bárha ragadna magával beszédje bűbája: az ő nagysághoz szavam mégis kicsiny volna, é. ö szívem teremtő tüze mégis hideg volna, csapongó beszédem viharzó lelkéhez gyöngö szellő volna!

Hiszen ő minekünk ma is mindenkoron a Nagyok közt Legnagyobb, kinek magasztalására a legkésebben szóló nyelv is gyalg marad. Avagy ki tudná, ki merné, ki bírná közülnk, — mi törpe nemzedék — szájához emelni az ítélet harsonáját, mint ő tevé, mikor népnek és fejedelmeknek fülébe dörogte:

Ugy érzem magamat, mintha Isten kezembe adta volna a tarogatót, mely felkiáltja a halottakat, hogy ha vétkesek vagy gyengék örök halálba visszasüllyedjenek, ha pedig van bennük életerő, örökre ébredjenek!

Pedig miként ő mondá, mikor a haza veszélyben volt, én is elmoudhatom, mikor ma tisztem szerint Róla kell beszélnem, ki a hazát megmentette, hogy . . . a perzenek nagyszerűsége szoritva hat le keblemre.“ Méltó érzések egész árja zudul elfogódott szívemre és eszembe jut mi volnék én és sok annyi más O nélküle, az ő fenséges harcrai, az ő dicsőséges diadala nélkül, mikor most imé a felszabadított népnek egyszerű fia hűséggel és hálával borulhatok le a Felszabadító előtt!

Hiába keresném hát az ékes szólás megszokott virágait. Közönséges és mester-séges szóáradat nem méltó az ő óriás alakjához.

Tettei alkotják glóriáját, melytől

„ . . . arculatja

Lángugárit távol ragyogtatja

S fényt a késő századokra vét.“

Tetteit számláljam el hát? hiszen akkor elkellene mondanom hőszi életének egész történetét, mert az ő életének minden lépése nemzete jövődjének áldást cselekedett volna. Sőt el kellene mondanom, — az ország ujjaszületésének és a magyar nemzet megváltásának egész történetét, mert hiszen az ő élete a nemzet megújulásának és megmaradásának története.

Halálos álmából Széchenyi riadója lassan ébredezett a magyar nemzet, de tá-molygó testébe lelket az ő szava vert, életre, tette az ő ereje rázta. Idegen prédája volt e hazának dus áldása, ő szólott és teremtett és a legjobbak egyesültek, hogy a honi munkának becsületet és kenyeret adjanak. Rab volt a gondolat, ő sikra szállt szabadságáért, rabbá lett maga is és szenvedései után már akkor kibontá a szabad szónak minde mai napig a legtisztább magasságban repülő hatalmas szárnyait.

És aztán ő lett a vezér! Tollának aczélja szikrakat lövelt, beszédjének bővölete eleven tüzet fakasztott, fölébredt, legyőzte a halált, új életre kelt és immár élni halni régi sebeket gyógyítani, újídvösséget teremteni, boldogulni akart, ez annyiszor halálra szánt, megifjodott, újra erős magyar nemzet.

Ő volt a vezér s ő művelte a megváltó csodát. Az elnyomott ember jajsza ma-sutt trónokat rendtől, életet, rendet, vagyont békét romboló viharává vál a rém uralomnak. Az ő langosének bölcsessége vezette, érző szívének szépsége ékesítette, avult korlátokat törő akaratának ereje végezte a nemzet építómunkáját. Robotban nyögött a pór, ő testvérét magához ölelte, rendekre szakadozva, kiváltságok uralma alatt senyvedt a haza, ő egyenlő jogokat adva egy néppé avatta a nemzetet. Szolga nép érdekének a szolgálója volt az ország. Ő föloldozta a lánczait és vissza vivta a magyar állam szabadságát.

Igy építé fel a mi Mesterünk a régi rendnek a romjain a békés munkának szerzője a magyarországi templomát.

A szentegyház fenyő büszkén ragyogott. Oltárain a honszerelmek dus kincseket áldozott, magasatos boltozatai a hívők hymnuszénekétől viszhangozóan.

S a fény megvakítja a gyöngék látását, a kincsek felköltöttek a prédaleső rablók éhségét, a szabadság buzgó hite bosszúra gerjeszté a kilencz oldalról reánk törő pogányokat. De ő vezérünk maradt. Megzendült ajakán a hívő szózat, bérczeken és rónákon, városokon és falvakon a szívekbe szállt a seregeket varázsló nóta, amikor ő — „a z t ü z e n t e !“

Mikoron pedig a mi törvényes igazságunknak kevély ellensége nyílt forradalomban tört alkotmányunkra, ide jött ő mihozánk; hozván magával kormányt és törvényhozást a szabadság őrvárosának szentelvény Debreczont, melyről maga mondja, hogy: „Szíve s feje volt a magyar hazának.“

„Anteusá volt az üldözött magyar szabadságnak, mely a földhöz sujtva a tisztai magyar föld érintésével újra fölemelkedett erősebben, dicsőbben, mint századok óta talán soha.“

„Menhelye volt mindennek, a mi a magyar nemzet akaratát képviselte a nagy küzdelmek vészés napjaiban.“

„Központja volt“ épen étermekben is, hol most dicsőséges emlékének hódolunk — „az intező működésnek, mely a szélrőzsa minden irányában megtámadott haza védelmére csatarendbe sorakoztatá a

hazaszeretet által rögtönzött hadseregeket, melyek felvarázsolták a régi Magyarország rég mult dicsőségét s felkenyszerítették a meglepett Európa közvéleményének tisztelére a nemzet létjogát, melynek az európai államrendszer önczéljas tényezői közl már-már még neve is elfelejtett.“

Igy ir ez előtt husz évvel válaszul a mi üdvözlötünkre mondván, hogy „Engem Debreczenhez riolthatatlan emlékek köteleke csatol.“

Hirét vette fejlődésünknek is, „Hiszen a romokon is nő virágszál,“ de ne adja Isten, hogy változás legyen a keblek mélyében is! „Vajjon a debreczeni polgár, a tiszta magyarság ez egyik ősminta képének — — jutnak-e még emlékezetébe a nagy napok? Becsesek-e még előtte az emlékezet hagyományai? Van-e még kebleben lelkesedés azon elvekért, melyekért annyian elvérzettek?“

Elvérzettek és elbujdostak, amiként elvégeztetett, börtönben sinlődtek, golyót, bítót szenvedtek, hontalanság keserű kenyerét ették. Szentséges emlékü vértanúink ők minékünk valamennyien és „nincsen változás a keblek mélyében“ s az emlékezet hagyományai a mi lelkünknek legdrágább kincsei.

De legtöbbet küzdött, legtöbbet alkotott, legtöbbet szenvedett ő maga a Legnagyobb, ki előtt hű emlékezetünk hálája legmélyebb hajlik és nincsen földi hataiom, nincsen boldogság, nincs balsors, mely a mi „apánknak“ képét a magyar nép lelkében valaha elhomályosíthatná.

Két világhatalom szövetkezett zsenge szabadságunk ellen, az egyiket megaláztuk, a másiknak tulereje legyőzte hősiségünk.

„Igy teszel te, óh idő
A nemzetek forgó enyészettel!
Most az egyik nagyra nő
S a másik elmulik saját nevével.“

De a mi harcunk bukása nem volt enyészett, nemzetünk nem mulhatott el: őrizte a Kossuth Lajos neve!

A szörnnyű csapások sulya alatt csak nőtt az ő nagysága, a nagy nemzeti szerencsétlenségéből is nemzeti dicsőség sugárzott reánk az ő ébrentartó munkája után. Ő a ki felrázta nemzetét halálos álmából nem engedte, hogy a legsötétebb elnyomás alatt is halálra dermedjen. Ő volt akkor is minden vágyódásunk, minden reménységünk biztató világa. Ő járta érettségünk a tövises Kalváriát, bejárva a világnak szabad és boldog népeit s résztvevő fejedelmek, segedelem után kutatván a rokon szívekben és rokon érdekekben.

Majd elkövetkeztek ránk az enyhülés évei. Csak az ő bánata nem enyhült, csak az ő sebe sajgott tovább. Ő haladt magányos utján, hogy a kibékülésnek útját ne állja és haza sóvárgó lelkét felvérteze az igazi nagy ember legmagasatosabb erényének, az önmegtartózkodásnak háromszoros érzéssel való vértetéssel.

Itthon pedig forr, habzik az élet árja, sodorván magával egymásután a bukott nagyságokat, csak ő hozzá nem ér fel a pártusák hullama. Szilárdau áll ő a haborgó habok felett. Dolgozik értünk csendben tovább, könyvből gyűjti eget vivő, poklokot ostromló küzdelmeinek gyötrelmeit, könyveiben megfüröszté s elküldi könyvét haza mint egykor a Pontusból Ovidius, belesóhajtván a bánatos, az epedő jelíget: sine me, liber, ibis in urbem . . .

Fölkeresett egy levelével minket is, Debreczont, hol dicsősége nagysága tető-

pontjára emelkedett. Országos esemény volt mindenik levele, melyekben a napi kérdések szövevényeit a távolból is megvilágítja . . . Több mint ezer mérföld és egy tenger választja el a hazától és szerető szíve még is itt dobog velünk a bús hontalanságban és megosztván velünk itthoni bajainkat.

Huszonnyolcz évvel ezelőtt, írja mi hozzánk: „nem biztatom magam azzal, hogy az öreg számüzött gyenge szava keresztül hat a pártszenvetély hullám dagályának dörgésein“ . . .

Az ő szava, mely a koporsóból is ki-tör és a sírokat megrázkódtatja!!

És hazatért a hontalan, porlandó részei elvegyülnek az édes anya földdel, mely tőle nyert szabadságát most enyhe nyugvóhelylyel hálálja meg. S a nemzet, melybe vizzályt osztó kezek már a visszavonás magvait elhintették, ravatalánál testvéri szeretettel forrt össze újra igaz nagy gyászában.

Az ő halálának fájdalma volt az egyesítő érzés. Ma születésének világra szóló örömét ünnepejük s egyek vagyunk megint, mert az ő szava lerontja köztünk az elválasztó korlátokat.

Magyarország minden hű fia most egy érzésben egyesül; pártok vizzályán, osztályok harcán, felekezeti különbségeken tul-emelkedik: úgy ünnepli azt a napot, melyen hazájának örök dicsősége született.

Nem lehet, nincs ma különbség közöttünk, mikor Neked hódolunk, a ki egy enlővé tettél mindnyajunkat. Szabadon száll hálánk fohásza Érted, kinek szabadságunkért legtöbb hálával tartozunk. A nemzeti erő büszke érzése hatja át vérünket, mikor Feléd fordulunk, ki egy világnak megmutattad az ezer esztendő magyar nemzet erejét.

Öröm és hála, remény és imádság fonja ma egybe lelkeinket. Föllebben előtünk a titkos jövődjé kárpítja. Neved sugára beragyogja Magyarország örök életét. A Te példádai diadalmaskodunk az idő hatalmán és fiuról-fiura száll majd a szent örökség, az isteni bizonyosság, hogy az a nemzet, a melynek Te eítél, soha meg nem halhat!

Mély benyomást és nagy hatást keltett Bakonyi beszéde, kit a zsufolt terem hallgatósága lelkesen megtapsolt, mely után Komlóssy Arthur főjegyző olvasta fel a Kossuth szoborra és az arczkepre vonatkozó közgyűlési határozatokat, majd indítványára elhatározta a diszközgyűlés, hogy az elhangzott beszédeket a jkönyvből megörökíti, kinyomatja, megküldi a társörvényhatóságoknak és a bizottsági tagoknak.

Ezután a diszközgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették és ezzel a lélekemelő diszközgyűlés véget ért.

Ünnepély a szabadságszobornál.

Délután 2 órakor impozáns csapatokban gyülekeztek a polgárok a városháza udvarán. Az egyesületek és testületek kiküldöttjei mellett a magánosok is óriási tömeget képviseltek.

Egynegyed háromkor kezdődött a kivonulás a városháza udvaráról. Elöl haladt az Egyetértés zenekara, mely az Emlékkertig folyton hazafias dalokat játszott. A felvonulásban mintegy harmincz egyesület kiküldöttjei vettek részt. Az óriási menet fél háromkor ért az emlékkertbe, hol pár perc múlva a legszebb ünnepélyek egyike vette kezdetét.

Az összes delegáltak preciz összhangzattal énekelték a Szózatot, ezt az örökké becses nemzeti imát. Majd dr. Varga Lajos

A mi uj, az meglepő,

és minden létező divatszövetek, meglepő olcsó árak mellett szereshetők be. Vásznakból 15 frt vásárlásnál, ha részletekben történik is,

a mi meglepő, az kellemesen hat a vevő közönségre.

ujjonnan berendezett áruházában idényszerű újdonságok, selymek, bársonyok gyári raktár, Delén 38, flanel 15 kr. Minden

Asztalos József

Debreczen, Kossuth utca 4.

ügyvéd tartott ünnepi beszédet, a szabadságszobor előtti emelvényről. A beszédben sok volt a nagy, magasztos gondolat, melyek teljes hatással voltak a lelkesült közönségre. Minduntalan éljenzés szakította felbe a szónokot, kinek beszéde után a „Tavaszelmult“ című Kossuth nótát énekelték a dalegyletek. Kincses László hittanhallgató nagy lelkesedéssel a tetszévihar közepette adott elő egy alkalmi ódát. A szavaltat elhangzása után a Hymnuszt énekelték el a dalegyletek és a nagyközönség.

Néhány percczel négy óra előtt indult a menet ki a Nagyerdőre. Nyomatott programban állapította meg a rendezőség a sorrendet, melyet az ünneplő közönség pontosan betartott.

Népnépegy a nagyerdőn.

Az öreg honvédek érték először a Nagyerdőre, utánuk a különböző égyletek és dalárdák vonultak zászlóik alatt. A félkilométernyi hosszúságban kigyózó menet a kisvasúti állomás előtt levő tisztason helyezkedett el, hol akkor már zajos volt az élet. Laczikonyhák, fonatossátrak és mézeskalácsosátorok körül óriási tömeg tolongott. Sokan kimentek az új sporttere is, hol azonban az ifjúsági tornaverseny részvétel hiány miatt nem volt megtartható.

Bent az erdő parkjain mintegy tízezer ember sétált, hullámozott fel s alá. A mamák kihozták apró babáikat a zöldbe, hogy ezt a napot az igazi örömmel szenteljék. Olyan vidám volt ott az élet: a nyüzsgő emberáradatban is volt valami ünnepélyes összhang, az ünnepi hangulat közönsége.

Majd később sétahangverseny és tűzijáték volt, mely után a tárgysorsjáték alapját képező Kossuth arckép és szobor kisorsolása. Minden belépőjegy egyúttal sorsjegy is volt. A Kossuth-arcképet a 450-es szám, a mellszobrot a 8739-es számú beléptijegy nyerte el.

Nyolcz órakor kétszáz terítékű társasvacsora volt a Dobos-pavillon udvarkertjében. A vacsora belsejéből libapucsenéből, tészták és sajtokból állott. Ugy az etkek izletes elkészítése, mint a pontos felszolgálás Németh András vendéglőst dicséri.

Kilencz óra után a Dobos Pavillon nagytermében gyülekeztek az ifjak. Annyi szép leányt ritkán láttunk még együtt, mint a tegnapi estén. Magyar Testvérek zenekarának kitűnő játéka mellett hajnalig táncoltak a vidám párok. A táncmulatság ideje alatt külön tovább vígadózott a magyar, szívébe zárva kialhatatlanul a legnagyobb honfiu emléket,

NAPI HIREK.

Thaly Kálmán Debreczenben.

Mint már jeleztük is dr. Thaly Kálmán, a debreczeni elsőválasztókerület szeretett, kiváló országgyűlési képviselője, az országos Kossuth-párt vezértagja, Szerdán este Debreczenbe érkezett. A kiválóan szeretett képviselőt a debreczeni függetlenségi párt több vezető férfja fogadta a vasúti állomásnál, a hol a többek közt megjelentek: Kovács József partelnök, nagytisztelőtű Kiss Albert ev. ref. lelkész, Kertész János pártunk alelnöke, dr. Bakonyi Samu, dr. Benedek János országgyűlési képviselő, Békény Péter nagybirtokos és a pártvezetőségnek és a polgárságnak még számos más előkelő tagja a sajtó képviselőivel együtt. — A szeretett képviselőt lelkes éljenzéssel fogadták. — A kölesönös meleg, szívélyes üdvözlés után Thaly Kálmán doktor régi barátja, Békény Péter vendégszerető magyar uriházához hajtott, a hol a szállva. Szeretett képviselőnkre igen kedves hatással volt a nagy

Kossuth emlékei iránt megnyilvánult hódolat.

Rákosi Viktor figyelme.

Rákosi Viktor, a nagynevű magyar író, a hajdunánási kerület népszerű és jeles országgyűlési képviselője szintén megvolt hiva a debreczeni Kossuth napra. Amde nem jöhetett el, hogy miért? Ezt kellőképpen okadatozza, a figyelmes képviselőnek lapunk szerkesztőségéhez intézett ezen sürgönye:

„Debreczen szerkesztősége Debreczen. Kérlek, mentsetek ki. Most indulok Czeglédre, min holnapi közreműködő. Rákosi.“

A debreczeni függetlenségi kör Kossuth-lakomája.

A debreczeni függetlenségi kör lelkes magyarjai, a mi szeretett elvtársaink és barátaink a már megtartott nagy ünnepen kívül, még külön is hódolnak Kossuthunk szeretett emlékének. Folyó hó 19-én, azaz pénteken este, Kossuth-lakomát rendeznek a Törő Imre népszerű vendéglőjében. Nagy Kossuthunk születésnapjának az ünnepi estéje lesz ez, ezért helyénvaló, nemes dolog, hogy a hazaszeretében, a hazafiak megbecsülésében a mindig példát mutató függetlenségi kör kegyelete adóját leteszi a nagy nemzeti vezér emléke előtt is. De másként is emlékeztet lesz ez a péntek esti Kossuth-lakoma, mert a B. Nagy János bátyánk derék ötlete folytán alkotott ezüst Kossuth-kupát ezen a szép magyar lakomán avatják fel először a hazafiság igaz barátját.

Debreczen küldöttsége a budapesti Kossuth-ünnepen.

A főváros holnap, szeptember 19-én üli meg Kossuth évszázados emlékünnepeit, amelyen a Kossuth-mauzóleum alapkövét is elhelyezik. Ez ünnepségen Debreczen sz. kir. város közönségét közgyűlési határozat alapján, a polgármester, vagy helyettese és két másik kiküldött tag fogja képviselni. Mivel Simonffy polgármester hazaérkezett, ő fogja reprezentálni a várost Kovács József a függetlenségi párt és Komlóssy Dozso a szabadelvű párt elnökei, bizottsági tagokkal együtt.

A városháza eleje.

A városháza épületének az eleje nem tudni mi okból a tavaji tatarozás alkalmával valószínűleg nem lett azzal a vadgalambszinű festéssel bemázolva, mint a többi oldala, nagy már lemosta az eső vagy nem telt rá költségből. — A tény az, hogy fertelmes néz, ki mert a sárga falak elütnek a vadgalambszinű oldalfalaktól. — Most, hogy a kivilágításhoz szükséges gázcsövek eltávolítása alkalmával emelvényeket kell állítani, nem lehetne egyszerűen a városháza rendszeres tatarozó kőművesét (nem tanácsai rendeltel, hanem rövid soron) megbízni, hogy a kopott városháza elejét meszeltesse be úgy is lesz ott munkája az ütött nyilások bevakolásával.

Katonák Kossuth-szobránál.

A „Nagyvárud“ írja: Kérjük szépen a főkatona urakat, valakik századok és regimentek népeinek intézik a sorját, kérjük szeretettel, ne olvassák el ezt az írásunkat, amelyben szó nem nekik tetsző cselekedetről nagyon . . .

Az ős hajdúvárosból Nagyszalontáról küldik nekünk egy jelenét hírt, mely a most befejeződött nagygyakorlat egyik leggyönyörűbb, legfenségesebb epizódjaként lép be a szalontai magyarok emlékezetébe. Nagy sereg katonaság vonult át a városon a ma-

nőver lefuvása után. Pénteken estefelé honvédek trombitája harsogott Szalonta utcáin.

A derék honvéd gyalogezredet éjszákára a fárasztó menetelés után a városban helyezték el. A honvéd legények este felé sétára indultak kisebb-nagyobb csapatokban.

Hét óra tájon hirtelen élénk gyülekezés támadt a Kossuth-szobor táján. Nem történt ott egyéb, mint egy csapat honvéd — minek irnánk ide az ezred számát? — egy csapat honvédbaka térdelt a szobor tövében. Egy fiatal őrmester vezette őket oda, csak úgy sétatépen. Mikor azonban a szobor elé értek a félistenek m. kir. unokái, mintha bűvös varázslattal ihlette volna meg a szabadság termőjének érc alaja a derék honvéd fiukat. Az őrmester odaállt a kis csapat elejére:

Vigyázz! Imához!

A sapkák leröpöltek, s negyven honvéd ájtatos imdsággal térdelt Kossuth Lajos szobránál. Egy aranygaléros tisztur a templom kerítése mellől levett supkával, meghattottan nézte az ő fiait.

Kossuth-ünnep az állami főreáliskolában.

Az áll. főreáliskola f. hó 19-én pénteken d. e. 10 órakor iskolai ünnepet tart Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulója alkalmából a következő műsorral. 1. Nyitány. Előadja az ifj. zenekar. 2. Megnyitó beszéd, mondja: Fazekas Sándor igazgató. 3. Fohász. Előadja: Czobor László VIII. o. t. 4. Kossuth-hymnusz. Előadja az ifj. zenekar. 5. Ünnepi beszéd, mondja: Kardos Albert tanár. 6. Tavasz elmúlt . . . Előadja: az ifj. zenekar. 7. Szavaltat, előadja: Neumann Jakab VII. o. t. 8. Hymnusz, előadja: az ifj. ének- és zenekar. Az ünnepre a t. szülőket, általában az érdekelteket közönséget tisztelettel meghívja. Debreczen, 1902, szept. 18-án az állami főreáliskola igazgatósága.

Véres harc csendőrök és cigányok közt.

F. hó 15-16 iki közti éjjel a füzésabonyi csendőrshöz tartozó két csendőrpárt portyázás közben a dormánai határban nagyobb számú kóbor cigányokra akadt, kik a falu határában akartak éjjelezni. A járőr igazolárra szólította fel őket, mit a cigányok megtagadtak s bizva erejükben (7 kocsin körülbelül 80 cigány volt) a két csendőrt vasvillakkal s botokkal megtámadták s le akarták fejezni, mit látva a megszorult s közbefogott két csendőr, fegyvert használt s a cigányok közé lött. A cigányok azonban nem táítottak s a csendőrök képtelenek voltak a fegyvert tovább használni, így összesen husz lövést tettek, melyek közül 13 talált s négy cigány, köztük egy asszony is, halva maradt a téren, 9 pedig súlyosan megsebesült egy leánynak jobb czombját lötték keresztül, egy asszonynak jobb mellén ment be a golyó s a hátán jött ki s a többi is lövéstől szenvedett sebeket. — Erre a tüzelesre aztán aki még futni tudott, elmenekült, egy halottjukat kocsiára téve menekültek szerte szét. A községből jött segítséggel egy néhány menekült elfogtak, köztük a halottat vivő kocsi is. A szomszéd községből hívott körorvos nyujtotta a sebesülteknek az első segélyt. A hadbírótság a vizsgálatot megindította.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy teljes kényelemmel berendezett tánciskolamban a szokásos zsi tanfolyamot szept. 15-én megkezdtem. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakosmon Péterfia-utca 2. sz. Alföldy Károly okl. táncztanító.

Főiskolánk Kossuthért.

A főiskolában nemcsak mint nagy hazafit, és nemzetünk atyját ünnepli: Kossuthot a tanári kar és az ifjuság, hanem a főiskola kiváló tudású tanára Dr. Bartha Béla, Kossuthról mint nemzetgazdáról is előadást tart szombati rendes előadási óráján. Igazán örömmel adunk hírt erről a mozzanatról, a mely kiválóan jellemzi Dr. Bartha Béla dicséretre méltó hazafiasságát. Az ifjuság nem csoda, ha olyan szeretettel övezi körül a tudós tanárát, mert ime nem csak tudományra tanítja meg, de példát ad neki az igaz hazafiságra is. Éljen Dr. Bartha Béla.

Debreczen képviselete a Mátyas-szobor leleplezésén.

Legdicsőbb nemzeti királyunknak Hollos Mátyasnak október 12-én leleplezik le hatalmas szobrát Kolozsvár főterén. — Ott lesz ezen a nagy ünnepélyen az egész ország, nem marad el Debreczen sem. A szoborleleplezési ünnepen törvényhatóságunkat Komlóssy Arthur főjegyző és Körner Adolf tanácsnok fogják képviselni, a kik egyuttal Debreczen koszorúját is leteszik a szoborra.

Rablás a nagyerdő alatt.

Előző számunkban megemlékeztünk már arról a vakmerő rabló merényletről, a mely a Boeckay-telep közelébe történt s a melynek tettesei már a csendőrség fogjai. Most annak részleteiről érdekes tudósítást kaptunk. Mihalovits István gyógyszerész hűfőn este kocsin ment ki a telepen levő nyaralójára. Utközben már figyelmeztették, hogy ne haladjon tovább, mert lövöldöző cigányok vannak a pallagi erdőben. Ennek dacára ő tovább haladt s a veszélyesnek jelzett helyen egyet lőtt fegyveréből. A cigányokat azonban ez nem rémitette meg. Utána kullogtak a kocsinak s észrevétlenül kivágták az azon levő zsákot és elloptak egy csomó értékes fehérműt. Mihalovits ezután értesítette a hadházi csendőroket, a kik három óra leforgása alatt letartóztattak a 10 tagú bandából négyet — a mint azt megirtuk — erős lövöldözés után. Nyaralójában a cigányok nem tettek kárt.

A Kossuth kép és ereklye kiállítás.

A Kossuth kép és ereklye kiállítás tegnap 17-én reggel megnyílt s f. hó 21-én déli 12 óráig lesz nyitva. Megtekinthető reggel 8 órától este 7-ig a déli órákban is. Belépti jegy: felnőtteknek 20 fillér. Gyermekjegy 10 fillér. Legujabban beküldötte a főiskolai nagy könyvtár is igen becses gyűjteményt, továbbá Darszon Antal ur, Demetrowics Pálné es Pongrácz Róza urnők igen becses tárgyakkal gazdagítottak a gyűjteményt, Csoréka Zsigmond ur több bankjegy keretben, özv. Nagy Lászlóné 1 Kossuth-kép, Liptay Gáborné 1 Kossuth kép, Jeney Miklós ur 1 kép, mely Kossuth lakását s halálát 4 részletben ábrázolja, 1 kép ismét emlékekkel Kossuth haláláról. — Szathmáry Lajos ur 1 Kossuth kép. Szöl lössy Dániel ur 1 kis Kossuthkép s bankjegyek. Fekete István ur Kossuth családi kép — Györffy Károly ur 1 Könyv Kossuth életrajza. Bernáth Lajos ur 1 honv. ezredestarsoiy. — Borbély József ur 1 Kossuth kép Liptay József ur 1 Kossuth kép, Bócsy Sándor ur 2 kis Kossuth kép, ifju Koos Zsigmond ur 1 kis Kossuth kép, Komlóssy

Miklós ur 1 kis pohár Kossuth képpel s egy kép darab Kossuth szája 1848-ból. — A nagytiszteletű egyházi hatóság engedelmével a főiskola muzeumából több értékes tárgyak és képek. — Ezen idő szerű s valóban nagy időkre emlékeztető kiállítás megtekintését a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlja Rendezőség.

Harminczhárom éves osztálytalálkozó.

E mozgalmas s történeti jelentőségű nagy napok alatt is érdeklődésre tarthat igényt az a találka, melyre f. hó 21-én, vasárnap reggel 8 órakor jönnek össze az ország legtávolabbi részeiből is azok a férfiak, kik az itteni főiskolában 1869 július végén tettek erettségi vizsgálatot. A tulajdonképeni összejövetel a főiskolai oratóriumban tartandó istentisztelettel kezdődik, hol vasárnap reggel 8 órakor a volt tanulóársak egyike, Csiky Lajos theol. tanár mond imádságot, de már előző este is összejönnek a volt tanulóársak az „Angol Királynő“ vendéglőben a hosszas elválás utáni ujraismerkedésre. Lesz alkalmunk még irni az összejövetelről, úgy hogy most csak annyit az életben levő volt régi tanulóársak közül négyet kivéve egytől-egyig mind megígérte az összejövetelre való megjelenését, e négy pedig kimentette elmaradását. A régi jó barátok, a ma az ország legkülönbözőbb állásokban közdvő-küzdő férfiak e találkozása bizonyára gazdag leend a kölcsönös emlékek kicserélésében, a szívek megnyitkozásában, szertető összedobbanásában.

Harminczhárom év múltán.

— Üdvözlét Csiky Lajosnak. —

Irta: **Timár Ferenc.**

Mégis csak nagy fába vágta te a fejszedet kedvesbarátom! Kik harminczhárom évvel ezelőt érettségiztek Debreczenben azokat ide becsitáltad. Nyilván azt hitted, hogy ma is, mint harminczhárom évvel ezelőt, mikor annyi bajt okoztunk a jó öreg Fondynak a levétel alkalmával ezer reménynyel telt, rakoncátlan csoportot fogsz látni magad körül. Hja barátom a szilaj csikók annyi idő alatt hámba törték; egyik közülök kaptás, másik rokkant a harmadik száraz kedvel toszítja az ekét; olyik megvakul, megsáatul, mint jómagam, meg Zöld Jóska. Harminczhárom evet még a teljhatalmu, szívós Tisza Kálmán sem tudott behozni a kormányon: ennyi idő alatt szegény Győry Loksi is beadta a kulcsot; pedig attól féltünk, hogy kibírja, ezt féltettük hogy ki nem bírja.

Harminczhárom esztendő! ha így mondd a vén lánynak, még nem nagyon app-rehendal, de ha azt mondd, hogy egy századnak harmada, bizonyosan százzorta nagyobb gyűlölettel néz a süldő lányokra, mint ezelőt; harminczhárom esztendő csak az idő nagy testén — szunyogcsipés. No de vigasztalódtál kedves Lajosom, hozott néked is — aranykeresztet az a hosszú idő Zöld Jósának házi kereszhez sem jutott, nekem meg — azt hiszem — fakeresztre se telnék — majd egykor, te büszkén csapod ki melledre az aranykeresztet, én pedig nagy nyugalommal csapnám be zálogba ha volna.

A honvédtemetőbe jártunk ki-készülni az erettségre; a tanulás nem nagyon ösztökélt egyikünket is, ellenben a szomszéd-ságba volt egy szép, nagy virágos kert, abban egy üde, szép leányka: ezért bomlottunk; a volt boldog ki megláthatta a bokrok közt elsurranó, lebegő ruháját; a hienák azonban eljövének, kifosztották, dobra verték a szép kertet; a kis leányból nagy lány, mama lett — sőt talán azóta — anyós is; ma már az első lámpásig sem vinnénk sétára azt hiszem.

Lengyel Zsigmond, Oszterlan Ernő, Gelenczei Pál, Ladányi Gedeon, Imre Sándor, tanáraink elmentek mind egy szobrá hazába; az öreg Tóth József maradt fenn, abból az időből, ki úgy áll nagy egmagá. nosságában, mint jégverte szőlő végén a je genyefa.

Hányan követték őket tanulóársaink közül: nem tudom, de azt hiszem ha fejfájokat berakhatnám faskamarámba, nem kellene törni fejemet a téli tüzelő miatt,

Ma nekem, holnap néked!

Sose felejttem el! Csunya, zmiánkós deczember egyik délutánja volt. Négyen voltunk kirendelve kis petákra (kis temetésre, melyért ha jól tudom, tezenhárom krajczár járt) Négyönk közül én tudtam legjobban énekelni, ki különben a harangozáson kívül semmiféle szépnívészethez nem értettem; el lehet gondolni, hogy a többi háromzimbora hogy tudhatott énekelni.

A temetésen ott voltak: Rónainé, Szakál Rózsa, Együd, Együdné, Foltényi, Foltényiné. Amint megérkeztünk, az eljáró bevitt bennünket egy kamarába, ott egy iromba, mázolatlan, nagy fazekat tele eresztett borral s kínált bennünket, mikor elfogdott ismét tele eresztette, ughogy egészen el is feleztük, hogy temetésre jöttünk. Rónai, kinek legvékonyabb volt gu-nyéje a színészrupp között, megunva már a digergést bejött hozzánk, ami borunk volt még kiitta, aztán kikergetett bennünket énekelni. Ének alatt mindegyik színész, színésznő ajkára, szemére zsebkenőt tett, mit mi sirásra magyaráztuk, míg rá nem jöttünk, hogy mindegyik kaczag bennünket; mit volt mit tenni, mi is elkeztünk kaczagni. A gyászmenetből — nászmenet lett.

Az iromba, mázolatlan fazék azóta szegény függ a kamara ajtaját becsukta a fil-szera, pranaszpora, akcziz, meg a jó isten tudja micsoda.

Na már a külső is azt kérdezi: melyik járt jobban, az-é akit temetőbe vagy az akit esküvőre visznek.

Mi azt mondjuk Zöld Jóskaival: egyik se kívánatos az, ha az embert viszik.

Emlékezték-é még Jákob zsidóra? Ő volt a mi takarékpénztárunk. Vagy adott, vagy vett; ha nagyon sürgette, pénzének kamatját kikapta. Ócska cipő, rokk, mellény, kalap, ha a másé volt is esetleg — nála biztos vevőre talált; sokat nem, de sokszor adott keveset; a brugó, meg a nagyerdei kökényre jól esett néha, ha kaptunk tőle egy pár krajczárt — paprikás szalonnára.

Hálátlanság volna-e Mecaenásunkról megne emlékezni. Mi „jótéteményesek“ sokszor rá voltunk utalva az ő jótéteményére.

Szobafestő és fénymázoló műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Gólya-utca 15. szám alatt fennálló szobafestő és fénymázoló műhelyemet tetemesen meg-nagyobbítottam s azt Gólya-utca 17. szám alatt saját házamba helyeztem át. A midőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi pártfogást, amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék.

Tisztelettel

DIHEN JÁNOS.

szobafestő és fénymázoló. Gólya-utca 17. sz. (saját ház.) 10-3.

Hát Puskás uramra emlékeztek-e? Nevezetes férfi vala ő. Két szamar által húzott kocsin kereste kenyerét. Sas-utcán, a régi, jó Vilmos féle helyen még abban az időben feneketlen volt a sár, hogyhogynem a két szamar elakadt a sárban, biztatta igazvónó társait Puskás uram, de ezek nem hajtottak a szóra; a bámulók közé elegyedünk aztán mi is diák emberek, mondván: elakadt a két csacsi Puskás uram!

— Dehogy uraim — válaszolt nekünk — nem a, csak affektál!

Kedves barátom! Harminczhárom évvel ezelőtt! mennyi emlék tolu az ember tolla alá, de mindre se tér, se hely, se olvasó nem lenne; de meg reflexió nélkül alig tudna az ember irni akkorról a mának. Az a harminczhárom év olyan nyomokat hagyott a nemzet összeségén, miket teljesen eltüntetni elégtelen lesz kétszerannyi idő is. Erről pedig beszélni a fekete volna alatt — nem volna rendén; de meg czéltalan is lenne.

Jól esett eltölteni a multak emléken azt a pár órát, melyet ez irka firka igénybe vett — köztetek, veletek.

Nem tudom elmehtek-e s melyik órában mehtek el köztetek; olyanfermán vagyok, mint a mennyasszony a főköttő láttán: vagyik is rá, fel is tőle.

Szíves üdvözlétem add hát közös baltainknak s biztosítsd őket, hogy mához harminczhárom esztendőre körülbelül mindnyájan együtt leszünk — még Zöld Jóska is — ha itt nem, hát amott!

Addig is Isten áldjon meg mindőtöket.

Böszörményi levél.

(Kossuth-ünnep. Mükedvelői előadás. Függetlenségi párt ünnpe.)

Nemzetünk megváltóját, népünk atyját, a világszabadság lánglelkű apostolát Kossuthot — merem állítani — sehol a hazában jobban (parádásabbanigen), nem ünneplik mint mi itt a hajduság székvárosában. Nálunk 4 vallás felekezet van: ev. ref. gör. kath. róm. kath. és izr., mind a négy templomban ünnepi istentisztelet lesz, hol a város előljárósága részt vesz.

Sajnálom, ha artani találok e soraimmal a kath. plebánosoknak.

Megvendégeli a város a szabadságharcban részt vett agg honvédeket.

A fűrdőkertben bankett lesz, melyen mintegy 1000 ember vesz részt.

A diszközgyűlésen Somossy Béla polgármester mond ünnepi beszédet. Előre is állítom, hogy e beszéd szép és magvas lesz, mint Somossy (a néma képviselőnek) minden beszéde. Igen, a mi polgármesterünk nem szereti a hosszú diktókat, de a mit mond — hallottuk a milléniumkor és Kossuth Ferencz fogadásakor — az igazán a tömör stilusnak remeke. Magvas is lesz a beszéd, mert lehetlenségnek tartom, hogy az alkalmat valamely módon, kulturális czélra örökre emlékeztetessé ne tétetné.

Egy iszonyu hibáját teszem szová itt a rendezőbizottságnak; nevezetesen városunk képviselőjét — tudtommal — nem hivta meg ünneplésünkre.

Hát meddig tart még ez a türehtelen állapot? Miért növelik oly készakarva.

E napra is tesznek egy kis politikai szurást?

Miért? Isten és ők tudják, de konstátalom, hogy ez igen-igen nagy kár.

Iparos ifjuságunk a mi szerencsétlen és egyhangu társadalmi életünket szerencsésen zavarta meg midőn 13-án és 14-én

mükedvelői előadást tartott s Boesckay emlékének aldozott.

Az előadásnak nem vált hátrányára ama dupla-vezetőség, hogy elnök és rendező más egyén volt, mert az elnök még felügyelő czímmel is dicskedett.

A külső rendezésben azonban nem volt meg a kellő összhang, mi a kiadások tetemesebb összegéből megállapítható.

Meg kell emlékeznem itt azon kiváló figyelemről, melyben Dr. Kardos Samu részesítette a mi rendezőségünket. Nevezetesen: mar szept. 10-én következő sorokat intézte az ifjuság kiváló buzgalmu elnökhöz Molnár Sándor urhoz:

Mélyen tisztelt Elnök ur!

Vettem a Boesckay szobor és illetve az iparos olvasókör könyvtára javára rendezendő mükedvelői előadásra szóló meghívót. Fogadja m. Elnök ur a kitüntető figyelemért hálás köszönetemet.

Fájdalom, hogy ez idő szerint egészségi állapotom sem e legjobb, de ha szombati megjavul, ugy a szombat délutáni vónattal kimegyek Böszörménybe, hogy a magyar szabadságharcok egyik legdicsőbb és legnagyobb alakjának megörökítésére szánt ünnepélyen személyesen részt vehessek.

Minden esbetőségre számítva, tehát arra is, hogy gyengélkedő egészségem miatt esetleg személyesen ki nem mehtek, külön postautalványon 5 koronát küldök az Elnök ur becses czimére a Boesckay-szobor javára.

Egyuttal arra kérem a m. t. Elnök urat, hogy adja át szíves üdvözlétemet a rendezőbizottság minden egyes tagjának, különösen Dobó Sándor tisztelt barátomnak stb.

Egyebekben maradtam a m. t. Elnök arnak kiváló tisztelettel

kész szolgálja

Dr. Kardos Samu.

Lelkes éhjenzéssel fogadta a társaság e szép sorokat s szívből kívánta, hogy Kardos Samu teljes jó egészsége térjen vissza. Sajnosan tapasztalta különben, hogy e kívánatot az Ur nem teljesítette, mert nélkülözni voltak kénytelenek az ő szeretetre méltó, lelkes egyéniségét az ünnepélyen.

Az előadás a függetlenségi és 48-as párt új helyiségében tartatott meg. A válogatott közönség zsufolásig megtöltötte a mintegy 200 □ méternyi területű óriási termet.

A kezdet meglepően nagyszerű volt, ifj. Sallay Mihály az összes szereplőktől körülvéve Boesckay arcképe előtt, zene kíséret mellett nagy hatással szavalta el ez alkalomra irt gyönyörű hazafias odáját.

A vers elszavalása után színe került Don Piétró Carusó, vagy a Nagyság árnya" cz. I felvonásos olasz színmű, melyet Bracea Róbert irt. A darabnak kevés a cselekménye, de kidolgozása rutinizott előadókat feltételek. Ebben nem is volt hiány, mert ugy Balogh Antal (Don Piétró), mint Sallay Mihály Fabricio Fabriki, mint volt gyakorló színészek teljes tudasukat s gazdag tapasztalataikat érvényesítették. Helyét megtállotta Szentirmay Piroska is, a kit remek bokéttal lepott meg a figyelmes rendezőség.

Ily kezdet után került színe Szigligeti színműve, a Czigány. Az előadás kiválóan sikerült, melyért az érdem oroszlán része Molnár Sándor elnök-felügyelő és Sallay Nihály rendező urakat illeti.

A czimszerepet Szabó Antal játszotta, jeles alakításával, kiváló humorával örökös kacagásban tartotta a közönséget. Mellette kitüntek Nagy Imre (Várszegi), Fodor Gábor (Kurta), ifj. Szabó Antal (Gyurka), Kovács Márton (Márton), Lauf Bóza (Rebeka), Gyarmati János (Peti), Schwarcz Béla (Fer-

ke.) Fejőcei Róza szép organumával mint Rózsi kedvence volt a közönségnek.

A többiek mint mellékalakok a főszereplők játékanak előnyös felfogással szolgáltak javára. Általában oly beható tanulmányozásra s igen sok próbára vallott az összjáték sikere, hogy gratulálnunk kell a társaság minden egyes tagjának. A díszleteket is most festették s ezért a dícséret ismét Balogh Antalt illeti, ki e tekintetben már a főváros egyik kisebb színházánál is ért el sikereket. Segített neki egy itt működő festő iparos is.

Vasárnap megismételték az előadást olcsóbb helyárrakkal ismét tett ház előtt. A bevétel meghaladta a 600 koronát. Sajnos azonban, hogy iparosságunk kevés számmal képviseltette magát és hogy a tömeges kiadás, melybe a terem, zene, világítás, színpad és a dekoráció került, nagy részben felemészti a bevételt.

Csak előre ifjak, a jég megvan törve. A terem árból, ha a 48-as párt int. bizottsága még méltányosabb leend és újabb előadásnál a díszletek ily sokba nem kerittetnek, több fordítható valamely nemes czélra. Ugy halljuk, hogy újabb előadás alkalmával a derék ifjuság a függetlenségi kör dísztermének a felszerelésére — így a párt javára — rendezi előadását. Kiválóan örvendünk ennek s lelkünkben kívánunk sikert.

Oththonunk a függetlenségi párt háza egy óriási díszteremmel és egy nagy olvasó teremmel s 5 kisebb szobával, mintegy 20 ezer kor. költséggel felépült. Tagjaink ezen kívül mintegy 10 ezer kor. értékű munkával (kézi és ígás munkával) segítették magasztos czélunkat.

Ugy volt, hogy 28 án avatjuk fel és akkor tartja meg dr. Benedek János is beszámolóját, de mert Debreczenben akkor négygyűlés lesz, mert az országos párt vezérferfiat és a megyebeli 48 as köröket és képviselőket is óhajljuk, hogy itt legyenek, okt. 12-ére halasztottuk a felavatást. Kossuth Ferencz orsz. pártunk elnökéhez elismert már a következő levél:

Nagyságos Vezérünk!

Házat. állandó othont emeltünk pártunknak, hol a kulturális fejlődést, a humanizmust szolgáljuk, hol legfőbb mértékben örök világosságú politikai elveink terjesztését munkáljuk, más szóval a mi házunk nem más, mint politikai elveink hirdető csarnoka, hazaszeretetünk temploma.

Pártunk elhatározta, hogy házunk felavatását, egyszersmint szeretett képviselőnk dr. Benedek János beszámoló beszédének idejét okt. 12-ére teszi, melyre ugy Nagyságodat, vezérünket, büszkeségünket, mint az orsz. függ. és 48-as párt minden tagját hazafias tisztelettel meghívjuk.

Legyen ez a nap igazi ünnepünk, de legyen egyszersmint az önálló vámterület érdekében kifejtendő országos agitáció egyik napja.

Kérjük Nagyságodat, méltóztassék soraink tartalmát szíves figyelmére méltatni, a pártunk tudomására hozni és minket elhatározásukról mielőbb értesíteni, hogy az előkészületeket megtehessek.

Fogadja Nagyságod hazafias üdvözlétnket.

Még egy változásról kell értesítést adnom, mely pártunk vezérkarában történt: nevezetesen Kálmán Lajos alelnök lemondott tisztéről s helyébe egyhangulag Fridrik Lajos választott. Reméljük, hogy az ő lelkesedése és áldozatkészsége sokakat fog pártunkért nemes tettekre buzdítani.

Tör.

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

		d. u.	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)		d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)		reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé		d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé		este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli		12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat		este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé		d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé		este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé		éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)		d. u.	12 17
Csak Szatmárig		reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé		reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé		este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé		d. u.	4 01
	m. áll. v.-től	reg.	5 28
	vásártérről	reg.	5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-től	d. u.	4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.	4 15
	m. áll. v.-től	d. e.	11 20
	vásártérről	d. e.	11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-től		reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről		reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től		d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről		d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé		reg.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé		d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6 50	
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8 30	
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 00	
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05	
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36	
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33	
Budapest felől	reg.	7 42	
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03	
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32	
" " " " " " " "	d. u.	12 16	
" " " " " " " "	gy.-v.	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12	

Dr. Ujlaki Géza
ügyvédi irodáját
Debreczenben Piacz-utca
63 sz. alatt megnyitotta.
 (4—3.)

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Hegedüs Emil tűzifa

kereskedő szives tudomására hozza a közönségnek és vevőinek, hogy lakását Arany J. utca 16-ról Miklós-u. 7 sz. a. tette át. hol mint eddig is, legjobb minőségű tűzifa kapható vágva és öl valamint kocsis számra.

Tisztelettel értesitem

a n. é. közönséget, hogy Piacz-u. 38 sz. a. fennálló térfe szabó és ruhatisztító műhelyemet Batthányi-u. 15 sz. a. lakásomra helyeztem át. A midőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék. Tisztelettel **Hubay György** férfisabó és ruha tisztító Batthányi u. 15.

Lekvárnak való szilva

kapható Hatvan-u. 36.

Corepetitor izraelita

felvétetik 2. elemistához. Czim a kiadóban.

Ermelléki asztali bor

— H. K. Szentimrei, 1901 évi termés — hordószámra eladó Arany János-u. 3 sz.

Eötvs utca

27 sz. sarokház olcsón és kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Kölcson segélyező Egylet Kossuth-u. 11.

Eladó egy jó karban levő 8 oktávás zongora igen jutányos árért.

Értekezhetni a Vilmos laktanyában az altiszti lakásban.

10 korona ajándékot

kap az, ki egy közigazgatási tanfolyam hallgatójának a d. e. órára 30—40 koronás irodai foglalkozást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón

SZENDRÓ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu zongoráit, hegedűit és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Csere kerestetik.

Szomolnoki (Szepesmegye) intelligens zsidó család 13 éves leány helyett megfelelő cserét keres. Czim a kiadóhivatalban.

Jó ellátás.

Egy intelligens izr. gyermektelen családnál 2 fiatal ember teljes ellátást kaphat mérsékelt árban.

Legszebb

női ruha- és costum-
szövetek, aplikáció
és zsinórdiszek

gyönyörű

Ruha, bluz- és disz-selymek,
Francia flanelek és delinek,
Pongyola kelmék,
Mosó bársonyok,
Jó mosó barchetek

legnagyobb választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában, Kossuth-utca 5.

Minden ruhát és bluzt vásárló vevő havonként új kiadásban megjelendő divatfizetel káp.

Pártoljuk a helyi ipart!

Szőlőtermelők

figyelmébe!

Van szerencsém a t. szőlőgazdák becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu

borsajtóimat,

melyek kitünő minőségűek és háromszoros áttétellel van ellátva, úgy hogy eddigi bármilyen gyártmányu sajtónál nagyobb erőt kifejts annak dacára, minél erősebben szorít. Annál könnyebben hajt. Ne vásároljon tehát senki addig borsajtót, míg személyesen meg nem győződött a nálam állandóan készülő és raktáron levő kész borsajtók ezen rendkívül praktikus előnyeiről, már csak azért is, mert mindezen előnyök dacára **rendkívül olcsó árban** árusítom ezeket, hogy ezáltal hasznos szolgálatot tehessek a szőlősgazdák enemi érdekeinek előmozdítására.

Számos megrendelést körve, vagyok mély tisztelettel **PREIZLER MÓR** (15—5) mulakatos Debreczen, Deák Ferencz-utca 22.

Pártoljuk a helyi ipart!

Kind és Herglotz

vegyészeti gyár

fiók: Budapest, V., Visegrádi-u. 4.

Ajánlják gyártmányaikat és pedig:

„ORIGINAL-ANTIROSZ”

(rozsdá ellen védőfesték), legtartósabb és rozsdá ellen védő fekete mázolófesték vas-, stb.-nek.

„Original-Flammentod”

(tűz ellen védő festék) tűz és vihar elleni mázolófesték, mely fát, követ érczet stb.-t tűzvész ellen védelmez.

Használati utasítás és ajánlatok kívánatra bérmentve.